अथ हनूमान् सुग्रीवोक्तंवध्यत्वं राजवचनत्वादत्यंताविचारमूलकमित्युपेक्ष्य गुणादिपरीक्षया परियहत्यागरूपमंगदादिवचोनुवादपूर्वकंदूषयन् ॥ इदानीमेव दोषाभावनिर्णय स्यसुकरत्वादविलंबेनपरियहएवयुक्तइत्याह ॥ अथेति ॥ संस्कारसंपन्नः सकलशास्त्रज्ञानजसंस्कारसंयुक्तः ॥ श्लक्ष्णं श्लक्ष्णसंदर्भं अर्थवत्प्रकटार्थवत् ॥ लघु मितशब्दं मधुरं श्रवणमात्रेणसुखकरं ॥ ५० ॥ समर्थं सकलशास्त्रार्थतत्त्वनिरूपणसमर्थं ॥ अतिशाययितुं अभिभवितुं ॥ ५१ ॥ वादात् तर्ककुशलप्रकटनाद्धेतोः संघर्षात् सचिवां तरस्पर्धावशात् आधिक्यात् ॥ अधिकबुद्धिमत्त्वाभिमानात् ॥ कामतः वचनेच्छातः ॥ यदेवमतोयथार्थमेववक्ष्यामि ॥ गौरवात् कार्यगौरवानुरोधेनेत्यर्थः ॥ ५२ ॥ तत्रादा वंगदमतंदूषयति ॥ अर्थेत्यादि ॥ अर्थानर्थनिमित्तं गुणदोषनिश्चयनिमित्तं तवसचिवैरंगदादिभिर्यदुक्तं तत्रदोषं अंशेनवैगुण्यं पश्यामि ॥ शंकितव्यः परीक्षणी

अथसंस्कारसंपन्नोहनूमान्सचिवोत्तमः ॥ उवाचवचनंश्लक्ष्णमर्थवन्मधुरंलघु ॥ ५० ॥ नभवंतंमतिश्रेष्ठंसमर्थंवदतांवरं ॥ अतिशाययितुंशक्तोबृहस्पतिरपिब्रुवन् ॥ ५१ ॥ नवादान्नापिसंघर्षान्नाधिक्यान्नचकामतः ॥ वक्ष्यामिवचनंराजन्यथार्थंरामगौरवात् ॥ ५२ ॥ अर्थानर्थनिमित्तंहियदुक्तंसचिवैस्तव ॥ तत्रदोषंप्रपश्यामिक्रियानल्युपपद्यते ॥ ५३ ॥ ऋतेनियोगात्सामर्थ्यमवबोद्धुंनशक्यते ॥ सहसाविनियोगोपिदोषवान्प्रतिभातिमे ॥ ५४ ॥ चारप्रणिहितंयुक्तंयदुक्तंसचिवैस्तव ॥ अर्थस्यासंभवात्तत्रकारणंनोपपद्यते ॥ ५५ ॥

यश्चेति यदुक्तं तद्युक्तमेव ॥ किंत्वेवंनिश्चयइत्यनुक्तेरिदमनुत्तरं ॥ तदेवाह ॥ क्रियानल्युपपद्यते ॥ क्रिया उत्तररूपा यद्वा परीक्षणरूपाक्रियेदानीं नोपपद्यतइत्यर्थः ॥ ५३ ॥ तदेवाह ॥ ऋतेइति ॥ नियोगादृते तमाहूय तस्मैवृत्तांतनिवेदनरूपनियोगंविना ॥ सामर्थ्यं हानोपादानौचित्यं बोद्धुंनशक्यते ॥ तर्हिद्रागानयेतिचेत्त त्राह ॥ सहसा हठाद्विनियोगोपि राजसन्निधिप्रापणपूर्वंवृत्तांतप्रतिपादनानुज्ञादानरूपविनियोगोपि दोषवानेवप्रतिभाति ॥ तस्मात्समर्थद्वारा तदीयवृत्तांतंज्ञात्वा भवत्समी पानयनमुचितमितिभावः ॥५४॥ तर्हि शरभमतमेवतवापिकिमित्याशंक्य तन्मतंदूषयति ॥ चारेति ॥ प्रणिहितमितिभावेनिष्ठा चारप्रेषणंयुक्तमितियदुक्तं तवसचिवैः शरभा दिभिस्तदपि नोपपद्यतेइतिशेषः ॥ यतस्तत्रचारप्रेषणे कारणंनोपपद्यते तत्प्रयोजनंनास्ति ॥ कुतः अर्थस्यासंभवादेव तत्साध्यप्रयोजनासंभवादेव ॥ अयंभावः असन्निहितेऽप्र कटवृत्तांतेतज्ज्ञानायतत्प्रेषणं नतुप्रत्यक्षे प्रकटतयास्ववृत्तांतवेदकइति ॥ ५५ ॥